

**Przedmiotowy system oceniania z przedmiotów:
podstawy przedsiębiorczości, prowadzenie działalności gospodarczej,
podstawy działalności gospodarczej, podstawy działalności zawodowej,
działalność gospodarcza w budownictwie,
działalność gospodarcza w przedsiębiorstwie instalacyjnym
w roku szkolnym 2016/2017**

Przedmiotowy system oceniania jest spójny z wewnątrzszkolnym systemem oceniania oraz rozporządzeniem z dnia 10 czerwca 2015r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania.

Wymagania edukacyjne, dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia:

- 1) posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – na podstawie tego orzeczenia oraz ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno--terapeutycznym,
- 2) posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania – na podstawie tego orzeczenia;
- 3) posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się lub inną opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, wskazującą na potrzebę takiego dostosowania – na podstawie tej opinii;
- 4) nieposiadającego orzeczenia lub opinii wymienionych w pkt 1–3, który jest objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole – na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanego przez nauczycieli i specjalistów.

Przy wystawianiu ocen nauczyciel uwzględnia indywidualną sytuację ucznia wynikającą z orzeczeń o różnego rodzaju dysfunkcjach.

Nauczyciel dostosowuje również formy sprawdzające wiedzę i umiejętności do możliwości ucznia, zgodnie z zaleceniami poradni i wskazówkami lekarskimi.

Wszystkie oceny są jawne. Uczeń i jego rodzice (opiekunowie) mają wgląd w oceny. Oceny z prac pisemnych są uzasadniane. Uczeń otrzymuje wskazówki umożliwiające poprawę pracy.

1. Przedmiotem oceny jest :

- a) Stopień opanowania wiedzy i umiejętności z zakresu obowiązującego programu nauczania dla danej klasy
- b) Umiejętność wiązania teorii z praktyką
- c) Korzystanie z różnych źródeł informacji
- d) Udział ucznia w konkursach przedmiotowych
- e) Posługiwanie się językiem fachowym
- f) Rozumienie treści ekonomicznych
- g) Postawa – aktywność na zajęciach

2. Celem oceniania na lekcjach przedsiębiorczości jest:

- poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie
- pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu jego rozwoju
- motywowanie do dalszej pracy

- dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych wymaganiach ucznia

3. Uczeń otrzymuje dwie oceny : semestralną i roczną . Na miesiąc przed klasyfikacją śródroczną i końcową uczniowie i ich rodzice są powiadamiani o proponowanych ocenach .

Obowiązujące formy sprawdzania wiedzy i umiejętności:

a) formy ustne

- odpowiedzi (2 , 3 ostatnich lekcji)
- wypowiedzi w klasie (aktywność) ocena b.db. za 3 „+”
- prezentacja wykonania ćwiczenia praktycznego

b) formy pisemne

- sprawdzian – zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem
- kartkówka (2,3 ostatnich tematów bez zapowiedzi)
- zadania domowe
- testy (różnego typu) zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem

c) formy praktyczne

- sprawdzian praktyczny w trakcie zajęć ćwiczeniowych

d) formy szczególne

- referat
- gry dydaktyczne
- wykonywanie prac dodatkowych
- opracowanie projektu edukacyjnego i jego prezentacja
- udział w konkursach
- umiejętność korzystania ze źródeł informacji ekonomicznej (czasopisma, książki popularnonaukowe, rocznik statystyczny)

Zasady ogólne:

1. Uczniowie są powiadamiani z tygodniowym wyprzedzeniem o terminie, sposobie i zakresie pisemnych sprawdzianów wiadomości oraz do uzyskania w terminie do dwóch tygodni informacji o wynikach sprawdzianu pisemnego.
2. Prace klasowe są obowiązkowe. Uczeń, który był nieobecny w szkole podczas określonej formy sprawdzenia powinien wykonać zaległe zadanie w terminie do dwóch tygodni od daty ich przeprowadzenia.
3. Prace pisemne uczniów są przechowywane do końca roku szkolnego, uczeń i jego rodzice (prawni opiekunowie) mają prawo do wzglądu.
4. Uczeń ma obowiązek prowadzenia zeszytu przedmiotowego, który w każdym semestrze będzie podlegał ocenie.
5. Uczeń ma prawo do jednokrotnego nieprzygotowania się do lekcji w ciągu każdego semestru z wyjątkiem zapowiedzianych wcześniej form pisemnych.

6. O fakcie nieprzygotowania uczeń informuje nauczyciela na początku lekcji, w formie pisemnego zgłoszenia (nazwisko, data) .
7. Ocenie podlega również aktywność ucznia, tj. udział w lekcjach, pracach zespołu, przygotowanie dodatkowych materiałów i informacji, itp. Każdorazowa dłuższa wypowiedź , prezentacja, wyrażenie opinii, praca w grupie będzie odnotowana w dzienniku za pomocą znaku „+”. Na koniec semestru nauczyciel przelicza „plusy” na ocenę następującą:
 4 x „+” b. dobry
 3 x „+” dobry
 Bierność ucznia na lekcjach, nieuczestniczenie w pracy grupy itp. będzie odnotowana w dzienniku jako „-” Na koniec semestru nauczyciel przelicza „-” na ocenę następującą:
 4 x „-” ocena niedostateczna.

Wprowadza się wagi w poszczególnych formach aktywności:

- odpowiedź - waga 1
- sprawdzian – waga 3
- test – waga 3
- kartkówka – waga 1
- ćwiczenia, zadania domowe – waga 1
- praca pisemna – waga 2
- udział w konkursie – waga 3

8. Miesiąc przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej, nauczyciel jest zobowiązany do powiadomienia ucznia o przewidywanej ocenie niedostatecznej, jak również o innych proponowanych ocenach,

Zasady przeliczania punktów na oceny szkolne.

Przy ocenianiu prac pisemnych lub kartkówek przyjmuje się skalę punktową przeliczaną na oceny szkolne według kryteriów:

Powyżej 100%	Celujący
93% - 100%	b. dobry
81% - 92%	dobry
56% - 80%	dostateczny
36% - 55%	dopuszczający
0% - 35%	niedostateczny

Sposoby informowania uczniów:

Uczeń jest informowany o przedmiotowym systemie oceniania na pierwszych zajęciach lekcyjnych z danego przedmiotu. Wymagania na poszczególne oceny udostępniane są wszystkim uczniom. Oceny cząstkowe są jawne, oparte o wymagania edukacyjne.

Ocena osiągnięć i skala ocen.

Celujący (6)

Otrzymuje uczeń który:

- a) posiada wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania,
- b) potrafi stosować wiadomości w sytuacjach nietypowych,

- c) rozumie i wyjaśnia zjawiska bez ingerencji nauczyciela,
- d) samodzielnie i sprawnie posługuje się wiedzą dla celów teoretycznych i praktycznych,
- e) stosuje poprawny język styl, swobodnie posługuje się terminologią naukową,
- f) osiąga sukcesy w konkursach ekonomicznych szczebla wyższego niż szkolny

Bardzo dobry (5)

Otrzymuje uczeń który:

- a) opanował cały materiał programowy, logicznie kojarzy wiadomości ze sobą,
- b) właściwie rozumie uogólnienia i związki między nimi, samodzielnie wyjaśnia zjawiska,
- c) potrafi umiejętnie wykorzystać wiadomości w teorii i praktyce bez ingerencji nauczyciela,
- d) wykazuje dużą samodzielność, potrafi korzystając z różnych źródeł wiedzy ,np. Dzienniki Ustaw , Przepisy Podatkowe,
- e) stosuje poprawny język, styl, poprawnie posługuje się terminami ekonomicznymi, wypowiedzi są zgodne z wymaganiami przedmiotu.

Dobry (4)

Otrzymuje uczeń który:

- a) uczeń opanował materiał programowy, potrafi wiadomości powiązać związkami logicznymi,
- b) sprawnie posługuje się i rozumie terminologia ekonomiczna:
 - słabsza umiejętność formułowania uogólnień,
 - stosuje wiedzę w sytuacjach praktycznych z małym udziałem nauczyciela.

Dostateczny (3)

Otrzymuje uczeń który:

- a) uczeń opanował materiał programowy, ograniczony do treści podstawowych, wiadomości podstawowe potrafi powiązać związkami logicznymi,
- b) dość poprawnie rozumie podstawowe uogólnienia oraz wyjaśnia ważniejsze zjawiska za pomocą nauczyciela,
- c) stosuje wiadomości dla celów praktycznych i teoretycznych przy pomocy nauczyciela,
- d) sprawnie posługuje się terminologia ekonomiczna, popełnia niewielkie błędy

Dopuszczający (2)

Otrzymuje uczeń który:

- a) Uczeń nie opanował podstawowych wiadomości programowych, wiadomości są luźno zestawione ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia,
- b) Nie rozumie podstawowych uogólnień i nie potrafi wyjaśnić zjawisk,
- c) Odpowiedz jest oparta w większości na pytaniach pomocniczych i jest mało samodzielna,
- d) Bardzo słabe opanowanie terminologii

Niedostateczny (1)

Otrzymuje uczeń który:

- a) uczeń nie spełnia wymagań oceny dopuszczającej,
- b) wykazuje rażący brak podstawowych wiadomości programowych, nie potrafi wskazać jedności logicznej między wiadomościami,
- c) wykazuje zupełny brak rozumienia uogólnień oraz kompletna nieumiejętność wyjaśnienia zjawisk,
- d) zupełnie nie potrafi stosować wiedzy.

I. Wymagania edukacyjne i osiągnięcia uczniów

Część materiału nauczania	Uczeń:
1. Człowiek – istota przedsiębiorcza	<ul style="list-style-type: none"> - poznaje własną osobowość, kształtuje umiejętności interpersonalne oraz postawy etyczne w kontaktach międzyludzkich, - rozwija umiejętność komunikowania się (w tym pokonywania barier w pracy zespołowej), - zna i stosuje zasady prowadzenia negocjacji i rozwiązywania konfliktów.
2. Gospodarka rynkowa	<ul style="list-style-type: none"> - zna źródła informacji gospodarczej i potrafi posługiwać się nimi, - zna mierniki makro- i mikroekonomiczne, - rozumie i opisuje przemiany gospodarcze w Polsce oraz ich skutki, - charakteryzuje instytucje powstałe w okresie przemian gospodarczych w Polsce, - zna podstawowe podmioty w gospodarce rynkowej, - zna zasady zarządzania dochodami w gospodarstwie domowym.
3. Przedsiębiorstwo w gospodarce rynkowej	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje cele i rodzaje działalności gospodarczej oraz formy prawne podmiotów gospodarczych, - jest przygotowany do założenia własnej firmy a także obsługi finansowej, księgowej, organizacji pracy i zarządzania firmą, - zna zasady budowania strategii własnej firmy, - dostrzega sens inwestowania w siebie oraz rolę pracy w gospodarce, - zna zasady marketingu, kreowania produktów i profesjonalnej obsługi klienta.
4. Instytucje gospodarki rynkowej	<ul style="list-style-type: none"> - zna rolę pieniądza i zagadnienia bankowości, - opisuje funkcję pieniądza, wpływ banku centralnego i Rady Polityki Pieniężnej na sytuację finansową kraju, - rozumie znaczenie stabilizacji finansowej państwa dla funkcjonowania firm, a poprzez to na rozwój całej gospodarki, - zna zasady współpracy z bankiem komercyjnym, m.in. otwieranie konta, korzystanie z kart płatniczych i czeków, zagadnienie lokaty terminowej, brania kredytu. - dostrzega rolę uczestniczenia w systemie ubezpieczeń społecznych gwarantującym bezpieczeństwo socjalne, systemie dobrowolnych ubezpieczeń majątkowych, odpowiedzialności cywilnej oraz ubezpieczeń na życie.
5. Państwo w gospodarce rynkowej	<ul style="list-style-type: none"> - zna koncepcje roli państwa w gospodarce rynkowej, - opisuje podstawowe funkcje ekonomiczne państwa, - rozumie wpływ państwa na życie gospodarcze kraju, - rozumie sens płacenia podatków, ich rolę i funkcje, - zna rodzaje podatków, i stawki podatkowe, - zna ulgi podatkowe stymulujące działalność gospodarczą,
6. Obywatel w gospodarce rynkowej	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie konieczność istnienia instytucji chroniących konsumentów, - zna prawa i obowiązki pracowników i pracodawców wynikające ze stosunku pracy i innych umów, - potrafi sporządzić własną aplikację i korzystnie zaprezentować się przyszłemu pracodawcy, - zna metody poszukiwania pracy, - kreuje etykę w biznesie, - proponuje sposoby przeciwdziałania bezrobociu.

7. Międzynarodowa współpraca gospodarcza	<ul style="list-style-type: none"> - zna pozytywne i negatywne skutki globalizacji, - dostrzega znaczenie współpracy międzynarodowej w ramach organizacji gospodarczych, - ocenia szanse i zagrożenia dla gospodarki i ludności Polski oraz dla własnej firmy wynikające ze współpracy międzynarodowej, - określa swoją rolę w otoczeniu lokalnym, regionalnym, krajowym i międzynarodowym
--	--

Sprawdzanie efektów kształcenia będzie przeprowadzone na podstawie **opracowanego projektu**. W ocenie należy uwzględnić następujące kryteria ogólne: zawartość merytoryczną projektu, sposób prezentacji (układ, czytelność), opracowanie pisemne projektu.

Formy indywidualizacji pracy uczniów uwzględniające:

- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do potrzeb ucznia,
- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do możliwości ucznia.

Propozycje kryteriów oceny i metod sprawdzania efektów kształcenia

Sprawdzanie efektów kształcenia będzie przeprowadzone na podstawie opracowanego projektu. W ocenie należy uwzględnić następujące kryteria ogólne: zawartość merytoryczną projektu, sposób prezentacji (układ, czytelność), opracowanie pisemne projektu.

Formy indywidualizacji pracy uczniów uwzględniające:

- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do potrzeb ucznia,
- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do możliwości ucznia